

Kadernota 2022

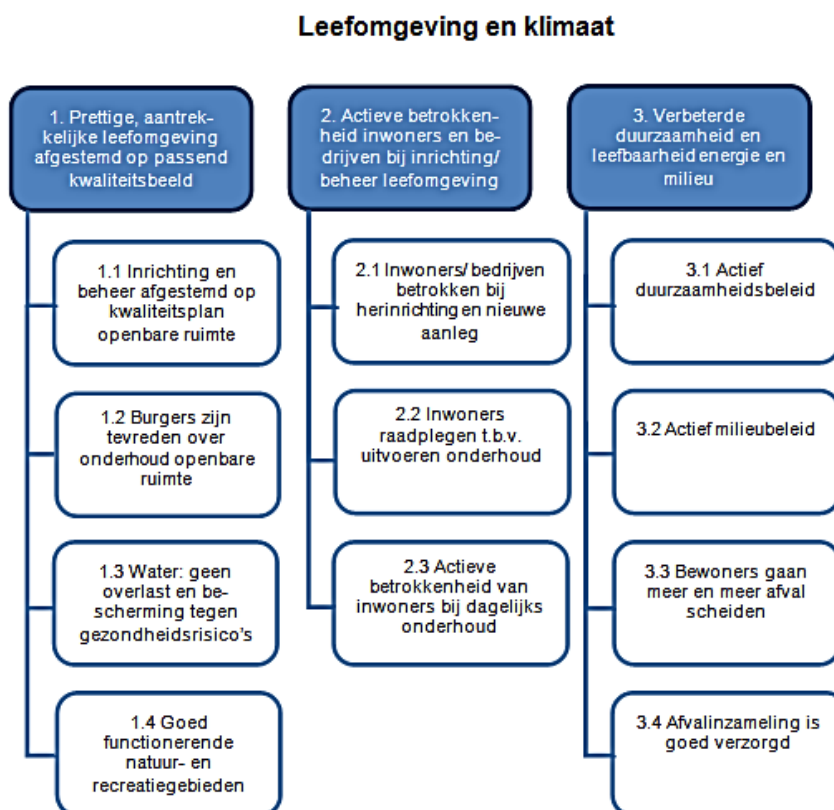
13-07-2021

Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder: M.A. Sikkes -van den Berg

Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Doelstellingen in één oogopslag



Structurele gevolgen Jaarstukken 2020

Binnen dit programma zijn er geen structurele gevolgen Jaarstukken 2020.

Autonome ontwikkelingen

Binnen dit programma zijn er geen autonome ontwikkelingen.

Nieuwe ontwikkelingen

Verhoging onderhoudsbudget groenbeheer

De afgelopen jaren was er structureel een overschrijding van de exploitatiebudget voor groenbeheer waar te nemen. Deze tekorten bedroegen afgelopen jaren altijd minstens € 40.000. In de komende jaren zullen de tekorten oplopen als er geen extra geld vrijkomt voor het groenbeheer. Dit heeft te maken met dat op steeds meer locaties hoogwaardig groen gerealiseerd wordt wat duurder is in het onderhoud. Daarnaast wordt het beheer van nieuwe locaties, zoals Holland Park aan de gemeente overgedragen. Hiermee zal het te beheren areaal in de gemeente toenemen wat resulteert in een kostenstijging.

Wanneer ongeadresseerd zal dit tekort leiden tot een significante kwaliteitsverlaging of kunnen de nieuw opgeleverde groenarealen niet in beheer genomen worden. Voorgesteld wordt het exploitatiebudget vanaf 2022 structureel met € 50.000 te verhogen. Met dit geld kan ervoor gezorgd worden dat de huidige kwaliteit in heel Diemen gewaarborgd blijft.

Extra inzet op de energietransitie

Naar aanleiding van het internationale Parijs klimaatakkoord uit 2015 heeft het Rijk als doelstelling om de hoeveelheid CO₂ in 2030 met 55% gereduceerd te hebben ten opzichte van 1990 en om in 2050 netto geen CO₂ meer uit te stoten. Van de 55% CO₂ reductie in 2030 zal 49% via het nationale klimaatakkoord gerealiseerd moeten worden en de overige 6% met binnen de Europese Unie afgestemde aanvullende maatregelen. In 2030 zullen de eerste 1,5 miljoen woningen en andere gebouwen aardgasvrij moeten zijn en in 2050 zal de gehele gebouwde omgeving aardgasloos moeten zijn.

Op basis van het nationale klimaatakkoord uit 2019 moeten gemeenten voor het einde van 2021 een transitievisie warmte hebben opgesteld en deelnemen aan een Regionale Energiestrategie (RES). In de transitievisie warmte moet worden opgenomen welke aardgasvervangende technieken voor welke wijken geschikt zijn en met welke wijken de gemeente als eerste (vóór 2030) van het aardgas af wil gaan. De RES bestaat uit een bod vanuit de regio voor het duurzaam opwekken van energie. Landelijk moeten alle RESsen tezamen optellen tot tenminste 35 TWh opwekcapaciteit per jaar voor duurzame energie in 2030.

De RES en de transitievisie warmte leggen, in combinatie met de aanvraag van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)-subsidie voor energiemaatregelen en energieprojecten, de collectieve inkoopprogramma's voor zonne-panelen en energiebesparingsmaatregelen en de cursussen VvE's met energie, veel beslag op ambtelijke capaciteit. Voor de energietransitie heeft de gemeente met de decembercirculaire van 2019 via het gemeentefonds incidenteel € 237.000 ontvangen. Dit wordt in 2020 en 2021 ingezet voor: verkennende studies en organiseren van bewonersavonden voor de RES (2020), het opstellen van de transitievisie warmte (2020-2021) en de inhuur van een tijdelijke projectleider voor lokale energieprojecten en de inzet van de toegekende RREW subsidie (2021).

In 2022 zal worden begonnen met de wijkgerichte aanpakken om van het aardgas af te gaan. De Warmtewet 2 (invoering gepland in 2022) geeft de kaders voor regulering van warmtenetten en collectieve warmtesystemen. Gemeenten krijgen daarin een regisserende rol. Daarnaast zullen nieuwe grootschalige duurzame energiebronnen conform de RES gerealiseerd moeten gaan worden en zal de RES tweejaarlijks geëvalueerd en bijgesteld moeten worden. Ook zullen de collectieve inkoopacties, VvE-cursussen en andere energieprojecten gecontinueerd moeten worden.

Dit zal vanaf 2022 nog meer ambtelijke inzet op de energietransitie gaan vragen dan in 2020 en 2021. Naast de inzet door de beleidsadviseur duurzaamheid/energietransitie (1 fte) met vaste aanstelling zal in 2022 in elk geval de volgende extra inzet worden gevraagd:

- Beleidsadviseur wijkgerichte aanpak (0,8-1 fte);
- Inhuur adviesbureau('s) wijkgerichte aanpak € 100.000.

De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft op 25 januari 2021 advies uitgebracht over de kosten van de energietransitie voor gemeenten. Volgens dit onderzoek hebben decentrale overheden de komende 3 jaar 1,8 miljard nodig voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Het merendeel van dit budget (bijna 1,6 miljard) is volgens de ROB nodig voor gemeenten. De kosten voor eigen programma's, zoals het verduurzamen en van het aardgas halen van

het gemeentelijk vastgoed zijn daarbij nog niet meegerekend. De ROB stelt voor om de uitkering aan gemeenten voor 10% uit een vast bedrag te laten bestaan, 60% op basis van het aantal inwoners of woningen en de rest op basis van bevolkingsdichtheid en oppervlakte. Het toekennen van Rijksbudget aan de gemeentefondsen om de energietransitie te bekostigen is doorgeschoven naar het nieuw te formeren kabinet.

Afhankelijk van de snelheid van de formatie is het mogelijk dat de gemeente de kosten voor de extra inzet op energietransitie met de wijkgerichte aanpakken over 2022 volledig uit eigen middelen zal moeten betalen. Wij stellen daarom voor de kosten van 2022 ten laste van de reserve Duurzaamheid te brengen.

Versterking Daarom Duurzaam Diemen

Daarom Duurzaam Diemen is een inmiddels zelfstandige stichting die zich richt op een duurzamer Diemen. De stichting is voor en door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Ze organiseren jaarlijks een duurzaamheidsevenement en andere activiteiten, verstrekken microsubsidies (tot € 750) aan duurzaamheidsinitiatieven in Diemen, bieden een digitaal platform www.daaromduurzaamdiemen.nl voor duurzaamheid in Diemen en verbinden individuen en organisaties die in Diemen aan duurzaamheid werken. Hiervoor ontvangt de stichting sinds 2019 subsidie van € 16.500 per jaar van de gemeente.

In de duurzaamheidsagenda is als doelstelling opgenomen dat de gemeente Daarom Duurzaam Diemen ondersteunt bij het uitgroeien tot hét platform voor duurzaamheid. Activiteiten door bestuurders, kartrekkers en initiatiefnemers zijn op vrijwillige basis. Er is daarmee al veel bereikt, zoals: de oprichting van een energiecoöperatie Diemen EcoStroom, starten van vegetarische/ veganistische eetclubs, organiseren van een lezing en een filmavond in de Omval, deelname aan de powersavergame, et cetera.

Er zitten echter ook grenzen aan doorgroeimogelijkheden voor een vrijwilligersorganisatie. In samenspraak met het bestuur wordt daarom in 2021 en 2022 als pilot onderzocht of deeltijd inhuur van een professionele coördinator voor € 20.000 per jaar kan helpen om als stichting verder door te groeien en duurzaamheid in Diemen nog beter op de kaart te zetten. De coördinator kan worden ingezet ter ondersteuning van het bestuur, het organiseren van evenementen, het verbinden van initiatieven, het beheer van het netwerk en het verzorgen van communicatie. Als deze pilot succesvol blijkt, is het voornemen om de subsidie van € 20.000 euro per jaar voor inhuur van een coördinator vanaf 2023 structureel te maken. Voor 2022 stellen we voor de kosten ad. € 20.000 ten laste van de reserve Duurzaamheid te boeken.

Afvoeren en opslaan van inboedels bij woningontruiming

Sinds 1 april 2021 is het college verantwoordelijk voor afvoeren en opslaan van inboedels bij woningontruiming. De reden van woningontruiming kan een betalingsachterstand zijn in de huur of hypotheeklasten, (extreme) woonoverlast of criminele activiteiten. Een belangrijke reden voor de wetswijziging is om het contact tussen gemeente en inwoner niet kwijt te raken, maar er juist voor te zorgen dat de gemeente in contact komt, c.q. blijft na een woningontruiming. Wellicht heeft de inwoner meer problemen en kan de gemeente de inwoner daarbij ondersteunen. Een ontruimde inwoner heeft geen dak meer boven zijn hoofd en heeft opvang nodig.

De gemeente voert het afvoeren en opslaan uit op kosten van de executant. De VNG voert momenteel nog gesprekken met het ministerie van Justitie en Veiligheid onder andere over de kosten die voortvloeien uit de uitvoering van deze wettelijke taak. De uitkomst hiervan is belangrijk om te kunnen bepalen welke kosten vervolgens kunnen, c.q. moeten worden doorberekend aan de executant en op welke wijze.

Bij toepassing van bestuursdwang mogen de werkelijke kosten (dus ook personele kosten etc.) meegenomen worden. Waarschijnlijk zal het, net als bij bestuursdwang, gaan om het doorberekenen van de werkelijke kosten.

Omdat de kosten op jaarbasis nog niet te bekend zijn wordt voorgesteld om € 10.000 op jaarbasis te reserveren voor kosten die uit deze maatregel voortvloeien. Middels een kwartaalbrief kunnen de werkelijke kosten voor 2021 kenbaar gemaakt worden indien hier aanleiding toe is.

Oplopende kosten dagelijks onderhoud openbare verlichting (OVL)

De stijgende kosten heeft een aantal oorzaken:

1. Hogere kosten als gevolg van meldingen OVL;
2. Hogere materiaalkosten/indexatie door Speer;
3. Wijziging in werkwijze door Liander.

Liander heeft de werkwijze aangepast, waardoor de gemeente nu voor iedere aansluiting (bij schademasten, verplaatsingen, vernieuwingen van lichtpunten) een rekening krijgt voor aan- en afsluiten van deze aansluitingen. Dit loopt aanzienlijk op.

Voorheen was Ziut bv onderdeel van Liander, waardoor deze werkzaamheden veel soepeler verliepen en de verrekening minder strikt. Dit zorgt ervoor dat de kosten voor het gebruik van het Liander-net aanzienlijk stijgen.

Wat de hoogte van deze meerkosten op jaarbasis zullen gaan zijn is nog niet bekend, maar er wordt voorgesteld om € 30.000 op jaarbasis te reserveren. In de begroting van 2022 zullen de daadwerkelijke kostenindicatie worden opgegeven.

Kosten onderhoud sportpark

Door de realisatie van de nieuwe sportvelden bij het sportpark wordt verwacht dat de kosten gaan toenemen in de toekomst. Dit heeft te maken dat er nieuwe materieel benodigd is om de nieuwe velden en duurder onderhoud benodigd is, omdat er meer velden komen en deze bestaan uit kunstgras. Het is voor nu nog niet duidelijk wat de onderhoudskosten zullen zijn. Er wordt hier alvast gemeld dat de onderhoudskosten zullen stijgen. In de Kadernota 2023 zal meer informatie worden gegeven, omdat dan een betere kostenindicatie gegeven kan worden.

Nieuwe/gewijzigde investeringen

Naam investering	Jaar	Investeringsbuc
Relining onderheid riool hoofdassen wijk Diemen Centrum	2024	500.000
PVC riolering Buitenlust en relining Ouddiemerlaan-Noord (vervalt)	2024	-570.000
PVC riolering Buitenlust	2026 ?	130.000
Relining Ouddiemerlaan-Noord	2024	440.000
Vervangen elektr. installatie en LED verlichting gebouwen Rustoord	2024	18.000
Gevelisolatie gebouwen Rustoord	2024	10.000

Investerings Gebouwen conform MJOP 2021-2029

In maart is de nieuwe MJOP (meerjaren onderhoudsplan) 2021-2029 voor de gemeentelijke gebouwen in de gemeenteraad vastgesteld. Het meerjaren onderhoudsplan 2017-2025 diende geactualiseerd te worden. In de MJOP 2021-2029 is duurzaamheid vanuit de Duurzaamheidsvisie en de doelstelling 2030 klimaat neutrale (en daarmee zoveel mogelijk aardgas loze) gemeentelijke organisatie geïntegreerd. Bij vervanging wordt circulariteit, energiebesparing en gasloos meegenomen in het vervangingstraject. Naar aanleiding van dit raadsbesluit zijn er diverse investeringen toegevoegd aan deze Kadernota 2022. De nieuwe investeringen (2021-2025) met betrekking tot Leefomgeving en klimaat zijn in de tabel opgenomen.

Investerings Gemeentelijk Rioleringsplan

- Relining onderheid riool hoofdassen wijk Diemen Centrum: uitvoering is in het kader van het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte 2020-2025 doorgeschoven naar 2024;
- PVC riolering Buitenlust en relining Ouddiemerlaan-Noord: Investering vervalt en wordt gesplitst. Uitvoering PVC Riolering Buitenlust ad € 130.000,- is in het kader van het Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte 2020-2025 doorgeschoven naar de periode na 2025. Relining Ouddiemerlaan-Noord ad € 440.000,- blijft op 2024 staan.

Alle investeringen hierboven worden gedekt uit de voorziening Rioleringszorg die hiervoor ruimte biedt.

Verwachte effecten Coronacrisis

Participatie groot Onderhoud

Participatie bij Groot Onderhoud wordt sinds Corona voor het grootste deel digitaal uitgevoerd. Deze aanpak heeft zowel voor- als nadelen. Het belangrijkste voordeel is dat we als gemeente aanzienlijk meer bewoners weten te bereiken en dat de opgehaalde inbreng van bewoners is toegenomen. Het nadeel hiervan blijkt voornamelijk financieel te zijn. De intensievere participatie kost aanzienlijk meer tijd en noopt tot uitgebreidere opdrachten aan adviesbureaus. Doordat de veranderingen pas sinds Corona hebben opgetreden is de financiële consequentie nog niet duidelijk, maar wordt ingeschat op EUR 25.000,- per jaar. Dit budget komt ten laste van de lopende voorzieningen groot onderhoud.

Een betere participatie kan leiden tot betere plannen en minder aanpassingen en oponthoud gedurende de uitvoering. Het is daardoor mogelijk dat de duurdere participatie zich tijdens de uitvoering terugverdiend. De projecten met digitale participatie zijn nog niet in uitvoering, waardoor de eventuele positieve effecten nog niet bekend zijn.

Wat gaat het kosten?

Leefomgeving en klimaat	2022	2023	2024	2025
Structurele gevolgen jaarrekening				
-				
Totaal gevolgen jaarrekening	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen				
-				
Totaal autonome ontwikkelingen	-	-	-	-

Leefomgeving en klimaat	2022	2023	2024	2025
Nieuwe ontwikkelingen				
Verhoging onderhoudsbudget groenbeheer	-50	-50	-50	-50
Afvoeren en opslaan van inboedels bij woningontzuiming	-10	-10	-10	-10
Oplopende kosten dagelijks onderhoud openbare verlichting	-30	-30	-30	-30
Extra inzet op de energietransitie:				
- Beleidsadviseur wijkgerichte aanpak (1,0 fte)	-80			
- Inhuur adviesbureau('s) wijkgerichte aanpak	-100			
- Versterking Daarom Duurzaam Diemen	-20			
- 2022 ten laste van Reserve Duurzaamheid	200			
Totaal nieuwe ontwikkelingen	-90	-90	-90	-90
Wijzigingen investeringen (kapitaallasten)				
Reiniging onderheid riool hoofdassen wijk Diemen Centrum				-33
PVC riolering Buitenlust en relining Ouddiemerlaan-Noord (vervalt)				38
PVC riolering Buitenlust				-
Relining Ouddiemerlaan-Noord				-29
- <i>Investering riool ten laste van rioolbelasting</i>				24
Vervanging elektrische installatie en LED verlichting gebouwen rustoord				-3
Gevelisolatie gebouwen rustoord				-2
Totaal wijzigingen investeringen (kapitaallasten)	-	-	-	-5
Totaal financiële ontwikkelingen	-90	-90	-90	-95